

СВІТОВА МЕДИЦИНА НОВОГО ЧАСУ.

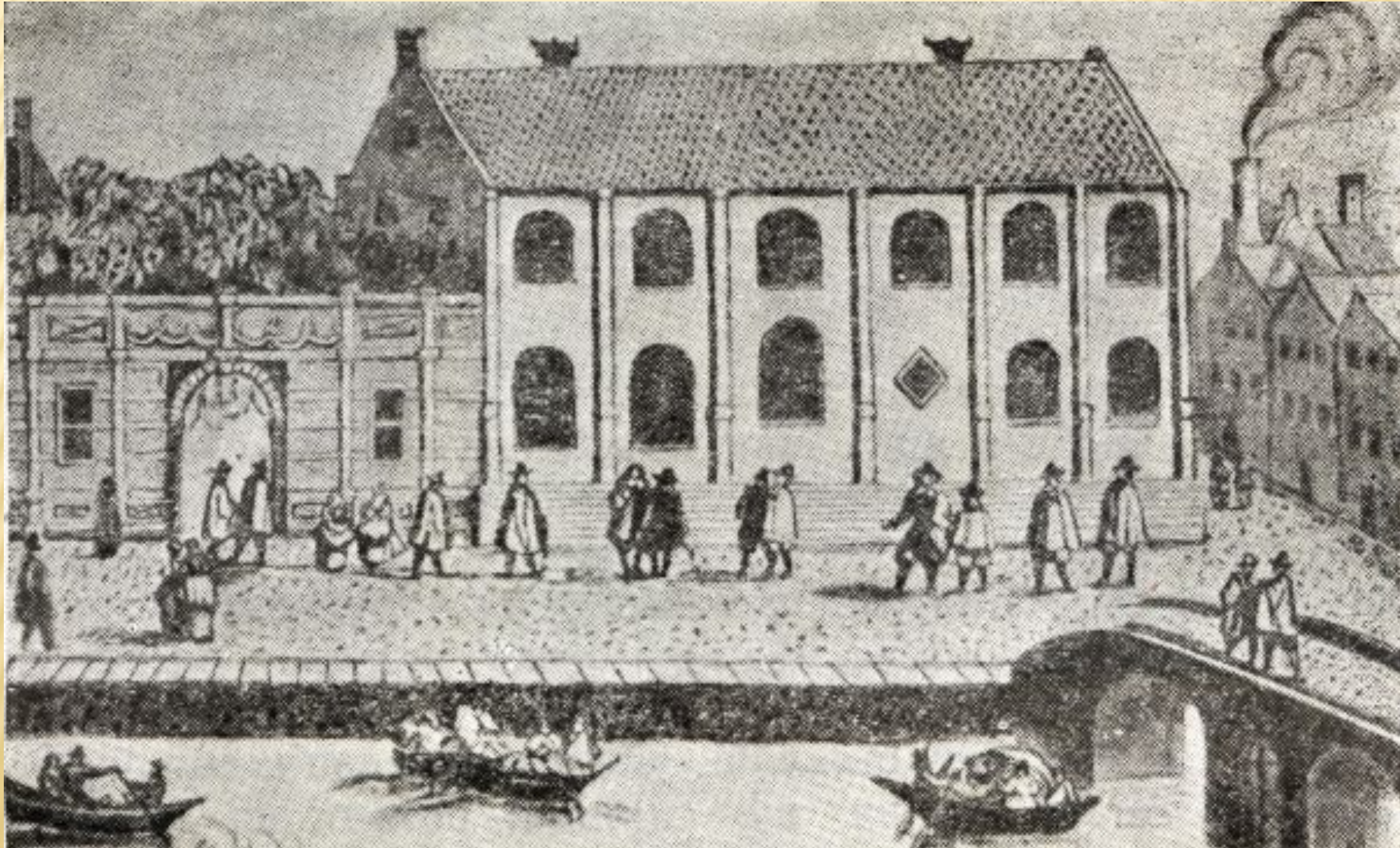
□ *Новий час
(1640-1917)*

*Перший
Період (1640-1870)
Другий
період (1870-1917)*

-
- Медицина XVIII століття як наука зміцнила свої позиції. Експериментальний характер її розвитку стає переважаючим. Особлива увага приділяється дослідженням в галузі анатомії людини. У Лейденському університеті (Нідерланди) проф. **Альбінус (1697-1770)** збагатив анатомію людини рисунками, які були виконані з художньою досконалістю, створив перший анатомічний атлас. Професор Амстердамського університету **Фредерик Рюйш (1638-1731)** особисто підготував унікальну колекцію музейних експонатів і започаткував перший анатомічний музей.

Лейденський університет. (С гравюри 1625 р.).

Джованні Морганьї (1682—1771)

Джованні Морганьї протягом 60 років вів записи усіх відхилень, які він спостерігав в організмі померлих хворих.

Узагальнивши матеріали 700 ростинів, Дж. Морганьї у 1761 р. видає 12-томну працю “Про місце знаходження і причини хвороб”.

Своїми дослідженнями Дж. Морганьї поклав початок патологічній анатомії, яка стала невід'ємною частиною клінічної медицини. До того ж, це була перша наукова класифікація хвороб.

М. Біша (1771-1802)

дослідив прояви хвороб не в окремих органах, а в тканинах.

Він описав 21 тканину і в 1800 р. видав працю під назвою “Трактат про мембрану”.

Він вважав, що тканини є носіями усіх життєвих процесів, а патологічні зміни відбуваються не в органах, а в тканинах.

Рудольф Вірхов
(1821-1902) -німецький
патологоанатом, вивчав
морфологічні зміни в
клітинах при різних
хворобах. Він вважав, що
“ненормальна діяльність”
клітин є джерелом
захворювань, і на цій
основі обгрунтував
теорію целюлярної
патології.

Розвитку фізіологічних дослідів сприяв видатний французький вчений **Франсуа Мажанді (1783-1855)**. Він розробив і вдосконалив техніку вівісекції (на тваринах). Найбільше відомі його праці з вивчення нервової системи. До історії медицини він увійшов як засновник витонченої хірургічної методики і гострого фізіологічного досліджу.

Іван Сеченов (1829-1905) відкрив явище центрального гальмування (Сеченовське гальмування). У праці “Рефлекси головного мозку” (1863) розвинув уявлення про рефлекторний характер психічної діяльності, вивчив рухи людини в процесі праці, поклав початок в Росії фізіології процесів праці, відкрив карбгемоглобін, сформулював (1889) закон розчинності газів у розчинах солей (закон Сеченова).

- Початок експериментального періоду у розвитку мікробіології пов'язано з відкриттями видатного французького вченого-хіміка і мікробіолога *Луї Пастера* (1822-1895). Він є засновником наукової мікробіології та імунології. Головними відкриттями Пастера є:
  1. Обґрунтування ферментаційної природи молочнокислого та винно-спиртового бродіння.
- 2. Відкриття мікробів (сам термін запропонував французький хірург Седіло) і обґрунтування ідеї асептики (1878-1879).
- 3. Створення вакцини проти сибірської виразки (1881).
- 4. Створення антирабічної вакцини (проти сказу).

- Велике значення для розвитку медичної мікробіології мали відкриття німецького бактеріолога *Роберта Коха* (1843-1910).

Головні його заслуги:

1. Першим запропонував метод вирощування чистих бактеріологічних культур на твердих живильних середовищах.
2. Відкрив збудників туберкульозу (1882) і холери (1883).
3. Встановив загальні принципи епідеміології інфекційних хвороб (тріада Коха):
  - а) знаходження мікробів в усіх випадках захворювання;
  - б) можливість отримання чистої культури мікробу;
  - в) можливість відтворення хвороби у тварин через зараження культурою мікроба.

- У Лейденському університеті працював лікар і хімік Герман Бургаве (1668-1738), доктор медицини і філософії. Найбільшу славу він завоював як викладач внутрішніх хвороб. У 1698 р. він організував першу терапевтичну клініку. В праці “Вступ до клінічної медицини” Бургаве писав, що клінічною називається медицина, яка спостерігає хворих, вивчає засоби, які є необхідними для їх лікування, і застосовує ці засоби. Бургаве був схильним до ятрофізичного напрямку в медицині і вважав, що основою життєдіяльності людини є рух.

- В кінці XVIII ст. здійснені видатні відкриття діагностичних методик. Віденський лікар Леопольд Ауенбруґґер (1722-1809) відкрив і розробив метод простукування (перкусії) для визначення присутності рідини у грудній клітці.

Аускультацию описав французький лікар Рене Лаеннек (1781-1826), клініцист, патологоанатом, викладач медичної школи в Парижі. Він сконструював із дерева інструмент, який назвали стетоскопом (від грецької - груди, дослідження). Лаеннек описав звукові компоненти різних типів дихання, голосу, кашлю, хрипів.

Аускультацию описав французский лікар Рене Лаеннек (1781-1826), клініцист, патологоанатом, викладач медичної школи в Парижі. Він сконструював із дерева інструмент, який назвали стетоскопом (від грецької - груди, дослідження). Лаеннек описав звукові компоненти різних типів дихання, голосу, кашлю, хрипів.

-
- У 1895 р. *Конрад Рентген* (1845–1923) зареєстрував відкриття X-променів, які були названі його ім'ям. За декілька років до Рентгена досліді з цими променями проводив професор Празького університету українець *Іван Пулюй* (1845–1918), родом з Тернопільщини. Він отримав перші знімки руки людини, але не зареєстрував відкриття.

Серед терапевтів другої половини XIX століття потрібно згадати *Сергія Боткіна*. Він описав клінічну картину декількох захворювань, зокрема інфекційний гепатит (хвороба Боткіна), відкрив декілька лабораторій і серед них - фізіологічну, якою завідував Іван Павлов, створив новий напрямок в терапії - експериментальний - і заклав основи клінічної фармакології.

Сергий Петрович Боткин
(1832—1889)

Дякую за увагу !

